

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΕΤΕΛΕΣ

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 20 Απριλίου 2024

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1

Να δώσετε σύντομα το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Συνθήκη των Σεβρών
- β. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής
- γ. κόμμα Κ. Μαυρομιχάλη

Μονάδες 15

Θέμα Α2

Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α' με εκείνα της στήλης Β' (δύο στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν).

στήλη Α'	στήλη Β'
1. Σύνταγμα 1844	α. ως πολίτευμα ορίστηκε η αβασίλευτη δημοκρατία
2. Σύνταγμα 1864	β. διασφάλισε τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων
3. Σύνταγμα Κρητικής Πολιτείας (1899)	γ. ως πολίτευμα ορίστηκε η βασιλευόμενη δημοκρατία
4. Σύνταγμα 1911	δ. προέβλεπε την έκδοση νομίσματος, της κρητικής δραχμής
5. Σύνταγμα 1927	ε. ως πολίτευμα ορίστηκε η συνταγματική μοναρχία
	στ. συντάχθηκε κατά το πρότυπο του συντάγματος του 1864
	ζ. διορισμός δημοσίων υπαλλήλων με δημόσιους διαγωνισμούς

Μονάδες 10

Θέμα Β1

α. Ποια λύση έδωσε το «Προσωρινόν Πολίτευμα» της Επιδάουρου στο πρόβλημα της ηγεσίας του Αγώνα; (μονάδες 6)

β. Να παρουσιάσετε τις επιλογές της πολιτικής του «Βενιζελισμού» σε εθνικό και πολιτικό επίπεδο. (μονάδες 7)

Μονάδες 13

Θέμα Β2

Ποιο ήταν το έργο της ΕΑΠ και ποια μέσα της διέθεσε η ελληνική κυβέρνηση για την αποκατάσταση των προσφύγων;

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θέμα Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε

α. στη διαδικασία με την οποία ο Αλέξανδρος Ζαΐμης ανέλαβε το αξίωμα του Υπατου Αρμοστή της Κρήτης (μονάδες 10) και

β. στο έργο που επιτέλεσε στον τομέα της εσωτερικής πολιτικής (μονάδες 15).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ὁ βασιλιάς Γεώργιος, σὲ ἀπάντηση τῆς εὐρωπαϊκῆς διακοινώσεως, ἔσπευσε αὐθήμερόν νὰ ὑποδείξει, ὡς ἀντικατάσταση τοῦ πρίγκιπα Γεωργίου, τὸν Ἀλέξανδρο Ζαΐμη, πολιτικὸ ἠγέτη ἔμπειρο καὶ μετριοπαθῆ. Ἡ ἀποχώρηση τοῦ πρώτου καὶ ἡ μεταβίβαση τοῦ ὑπατου ἀξιώματος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας στὸ νέο ἀρμοστή πραγματοποιηήθηκε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1906. Ἡ σθεναρὴ στάση τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ ἡ προσαρμογὴ τοῦ πρίγκιπα Γεωργίου στὶς ὁδηγίες τῆς κατέστησαν δυνατὴ τὴν ἔγκαιρη ἀπομόνωση τῶν ἀδιάλλακτων φιλοπριγκιπικῶν στοιχείων, τὰ ὅποια ἐπιδίωξαν νὰ ματαιώσουν τὴν ἀναχώρησή του.[...]

Ἡ προκήρυξη τοῦ νέου ὑπατου ἀρμοστή πρὸς τὸν κρητικὸ λαό, εὐθὺς μετὰ τὴν ἄφιξή του στὴ Μεγαλόνησο, προήγγελλε τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος. [...] Ἡ παροχὴ ἀμνηστίας πρὸς τοὺς ὑπεύθυνους τῶν αἱματηρῶν γεγονότων, ποὺ συνόδευσαν τὴν ἀποχώρηση τοῦ πρίγκιπα Γεωργίου, ὑπογράμμιζε τὴν ἐπιθυμία τοῦ νέου κυβερνήτη νὰ συμβάλει στὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐσωτερικῆς ὁμόνοιας. Ἡ ὀλοκλήρωση ἐξάλλου τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας Συντακτικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως σὲ διάστημα τεσσάρων μόνο μηνῶν ἐπιβεβαίωνε τὴν ὀριστικὴ κατίσχυση τῆς νομιμότητος καὶ τὴν ἐμπέδωση τῶν φιλελεύθερων κοινοβουλευτικῶν ἀρχῶν. Σειρὰ νέων νομοθετημάτων συνέτεινε

στή βελτίωση τῆς λειτουργίας τῶν διοικητικῶν μηχανισμῶν ἀλλὰ καὶ στὴν πληρέστερη θεσμοποίηση τῆς αὐτονομίας. Ἡ ὀργάνωση ἰδιαίτερα τῆς κρητικῆς πολιτοφυλακῆς, κάτω ἀπὸ τὴν ἐποπτεία Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, παρείχε τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴ σύντομη ἀντικατάσταση τῶν διεθνῶν ἀγνημάτων...

Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, Τόμος ΙΔ': Νεώτερος Ἑλληνισμός ἀπὸ τὸ 1881 ὡς τὸ 1913, Ἀθήνα: «Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν» Α.Ε., 1977, σσ. 213-214.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Διάγγελμα του Αλεξάνδρου Ζαΐμη

Προς τον Κρητικόν Λαόν,

Τη υποδείξει καὶ ἐκλογή τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α' αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις μοι ἐνεπιστεύθησαν τὸ ἀξίωμα τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ τῆς νήσου. Ἀναλαβὼν σήμερον τὰ καθήκοντά μου πεποίθησιν ἔχω, ὅτι καὶ παρὰ τῷ Κρητικῷ Λαῷ, ὡς ἐν ἐμοί, ἡ αὐτὴ κρατεῖ ἀφοσίωσις πρὸς τοὺς ἐλευθέρους θεσμούς. Τῶν θεσμῶν δε τούτων τὴν ἀνάπτυξιν ἀπεκδέχομαι ἀπὸ τῆς συνέσεως τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως φρονῶν ὅτι, ὅπως ἡ Ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, οὕτω καὶ ἡ Κρήτη, τὸ ἠρωικόν τούτο τμήμα τοῦ Γένους μόνον διὰ φιλελευθέρων θεσμῶν δύναται νὰ προοδεύσῃ. Τὴν ἰσότητα πάντων ἐνώπιον τῶν Νόμων ἀνεὺ διακρίσεως θρησκευάματος. τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, πρῶτα δε πάντων τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν θεωρῶ ὡς βάσεις πάσης εὐνοουμένης Πολιτείας.

Κοινοὶ εἰσὶν οἱ πόθοι τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κρήτης· πολλὰ δε κατὰ τὸν προμικρὸν χρόνον εἶχον συντελεσθῆ, προλειαίνοντα τὴν οδὸν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν τελικὴν λύσιν. Διὰ τῆς Διακοινώσεώς τῶν ὁμῶς ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1906. πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις ἀπτότερον ἐτι ἢ μέχρι τούδε παρέσχον δείγμα τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχουσιν ὅπως, κατὰ τὸ δυνατόν, λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει τοὺς ἐθνικοὺς πόθους τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ...

Ἐν Χανίοις τῆ 18 Σεπτεμβρίου 1906.

Τιμοθέος Βενέρης, Ἡ Κρήτη, Ἡράκλειον 1912, στο Θέματα Νεοελληνικῆς Ἱστορίας Γ' τάξη ἐνιαίου λυκείου, βιβλίον τοῦ καθηγητῆ, ΟΕΔΒ, Ἀθήνα 2001, σ. 132

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Ἐξι μέρη μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Γεωργίου διοριζόταν ὡς νέος Ὑπάτος Ἀρμοστής ὁ μετριοπαθὴς παλαιὸς πρωθυπουργὸς Ἀλέξανδρος Ζαΐμης (18 Σεπτεμβρίου 1906), ἐνῶ ἡ Β' Συντακτικὴ Συνέλευσις τῶν Κρητῶν προχωροῦσε στὴν ψήφισις τοῦ νέου καὶ αἰσθητὰ πῖο φιλελεύθερου Συντάγματος (2 Δεκεμβρίου 1906), τὸ ὁποῖο ἀκολουθοῦσε σὲ γενικὲς γραμμὲς τὸ ἐλληνικὸ Σύνταγμα τοῦ 1864, σὲ ἐλαφρῶς βελτιωμένη μάλιστα ἐκδοχή. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1907, ἀρχισε ἡ ἀποχώρησις καὶ τῶν υπολοίπων διεθνῶν στρατευμάτων ποὺ ὀλοκληρώθηκε δύο χρόνια ἀργότερα, καθὼς προχωροῦσε με γοργοὺς ρυθμοὺς ἡ συγκρότησις τῆς Πολιτοφυλακῆς (Ὀκτώβριος 1907), τῆς τακτικῆς στρατιωτικῆς

δύναμης του νησιού, συνολικής δύναμης 1.155 ανδρών κατανεμημένης σε δύο τάγματα και στελεχωμένης από Έλληνες βαθμοφόρους που τυπικά είχαν παραιτηθεί από τις τάξεις του ελληνικού στρατού, ενώ από το 1910 Κρήτες υπαξιωματικοί παρακολουθούσαν τυπικά ως ακροατές μαθήματα στη Σχολή Ευελπίδων.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, επιμ. Θ. Βερέμης, Η. Νικολόπουλος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005, σ. 62

Θέμα Δ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να παρουσιάσετε:

- α. τον ρόλο του Κ. Κωνσταντινίδη στον αγώνα για τη δημιουργία μιας αυτόνομης Ποντιακής Δημοκρατίας (μονάδες 11) και
- β. τη στάση του Ελ. Βενιζέλου σχετικά με τις εθνικές διεκδικήσεις των Ποντίων και την αντίθεσή τους σ' αυτή κατά την περίοδο διεξαγωγής του Συνεδρίου Ειρήνης στο Παρίσι (μονάδες 14).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι προπολεμικές δεσμεύσεις των νικητριών Δυνάμεων περί εφαρμογής της αρχής της αυτοδιάθεσης ως βάσης για την αναδιοργάνωση του μεταπολεμικού κόσμου δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για τη διατύπωση κάθε είδους εθνικών διεκδικήσεων. Επιπλέον, το ελληνικό κράτος είχε βρεθεί στην πλευρά

των νικητών εν αντιθέσει με την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι [...] εξελίξεις αυτές δημιούργησαν στον Κωνσταντινίδη την αίσθηση του επείγοντος: «Συστάσει υψηλών φιλικών κύκλων δυναμένων ως εκ της θέσεώς των να γνωρίζωσι την εν γένει κατάστασιν, έκρινα καλόν να συγκαλέσω 22 Ιανουαρίου / 4 Φεβρουαρίου 1918 το Παμποντιακόν Συνέδριον εν Μασσαλία. [...]». Τα πράγματα για τον Κωνσταντινίδη ήταν ξεκάθαρα: οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση της έναρξης των εργασιών του παμποντιακού συνεδρίου μεγιστοποιούσε τον κίνδυνο να μείνει η ποντιακή περιοχή εκτός νυμφώνος κατά τον τελικό διακανονισμό των εκκρεμών πολεμικών ζητημάτων.

Ελευθερία Κυφωνίδου, Ποντιακό Ζήτημα: Στρατηγικές επιλογής και αδιέξοδα, 1917-1922, Ιωάννινα 2022, σελ. 72 (διασκευή).

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι εδαφικές διεκδικήσεις της Ελλάδας διατυπώθηκαν αναλυτικά στο υπόμνημα που υπέβαλε ο Βενιζέλος προς τη Συνδιάσκεψη στις 17/30 Δεκεμβρίου 1918. [...] Αναγνωρίζοντας τις αντικειμενικές δυσχέρειες που προέκυπταν λόγω της γεωγραφικής απομόνωσής του από τις υπόλοιπες περιοχές με πυκνό ελληνικό πληθυσμό, ο Βενιζέλος απέφυγε να διατυπώσει διεκδικήσεις για τον Πόντο. Η Ελλάδα, ακόμα και αν εξασφάλιζε τη συγκατάθεση των Μεγάλων

Δυνάμεων, δεν ήταν σε θέση να παρέμβει στρατιωτικά στην περιοχή προκειμένου να επιβάλει με τη δύναμη των όπλων, εάν αυτό απαιτούνταν, τη θέλησή της. Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι σοβαρές αμφιβολίες εκφράζονταν για τη δυνατότητα των Ποντίων να αντιμετωπίσουν μόνοι τους ενδεχόμενες τουρκικές πιέσεις, ο Βενιζέλος απέρριψε και τη λύση της ίδρυσης ανεξάρτητου ποντιακού κράτους. Εισηγήθηκε, ωστόσο, την ενσωμάτωση του Πόντου [...] στη νεοσυσταθείσα Αρμενική Δημοκρατία, στο πλαίσιο της οποίας εικαζόταν ότι οι Έλληνες θα απολάμβαναν πλήρους ισονομίας και ισοπολιτείας, διασφαλίζοντας έτσι τη συνέχιση της παρουσίας τους και την ευημερία τους στις πατρογονικές τους εστίες.

Αντώνης Κλάψης, «Στο κλουβί της Ελλάδος της στενής μας κλεισμένοι»: Πολιτική και διπλωματία της ελληνικής εθνικής ολοκλήρωσης, 1821-1923, Αθήνα 2019, σελ. 297, 300.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Στις αρχές Φεβρουαρίου 1919, αναπτύσσοντας ο Βενιζέλος στο Ανώτατο Συμβούλιο τις ελληνικές διεκδικήσεις, εξέφρασε την αντίθεσή του για τη δημιουργία Ποντιακής Δημοκρατίας και υποστήριξε την ένταξη της Τραπεζούντας στο Αρμενικό κράτος [...]. Όπως ήταν φυσικό όμως προκάλεσε και πάλι αντιδράσεις των Ποντίων, που στην Κωνσταντινούπολη εκδηλώθηκαν με την υποβολή υπομνημάτων προς τους αρμοστές των Δυνάμεων, στα οποία επαναλάμβαναν το αίτημα της ενώσεως με την Ελλάδα ή τουλάχιστον της δημιουργίας «Ελληνικής Δημοκρατίας του Πόντου».

Έφη Αλλαμανή και Κρίστα Παναγιωτοπούλου, «Το ζήτημα του Πόντου» στο: Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ', Αθήνα 1978, σελ. 113 (διασκευή).

Καλή επιτυχία!!!